

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань антикорупційної політики

06 травня 2022 року

веде засідання голова Комітету РАДІНА А.О.

ГОЛОВУЮЧА. Отже, колеги, маємо 10 членів комітету. Відповідно маємо кворум і можемо починати засідання комітету. Присутні також запрошені нами з вами міністр юстиції і Голова Національного агентства з питань запобігання корупції.

Колеги, проект порядку денного був наданий. Ми з вами планували сьогодні обговорити, власне, за участі запрошених осіб одне питання, а саме: проблемні питання, які можуть виникнути при декларуванні активів за період воєнного стану. Ще раз нагадаю, колеги, що в період воєнного стану не відбувається подання декларацій, цей процес був відкладений. Відповідно ми говоримо про те, які практично і теоретично проблеми можуть виникнути тоді, коли ми після завершення воєнного стану перейдемо до заповнення декларацій. Такий був наш із вами предмет обговорення, і відповідно це наше питання на порядку денному.

Чи будуть, колеги, пропозиції додаткові до порядку денного? Немає, колеги?

Тоді пропозиція затвердити порядок денний в тій редакції, в якій запропонований, а саме одне питання. Колеги, одне питання для обговорення, да? Тоді прошу такий порядок денний затвердити.

Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я прошу когось вимкнути мікрофони, коли не говорите, бо є якась луна. Дякую.

Мошенець – за.

Янченко.

Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький. Олексію?

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Жмеренецький – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Красов. Олексій попереджав, що у нього нестабільний інтернет.

Іванісов.

ІВАНІСОВ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Одарченко.

Стернійчук.

Шинкаренко.

Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

Фріз.

ФРІЗ І.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Вікторія - ха, правильно?

СЮМАР В.П. Да.

ГОЛОВУЮЧА. Славицька.

СЛАВИЦЬКА А.К. Славицька – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Чорний.

ЧОРНИЙ В.І. За.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, маємо порядок денний. Які будуть пропозиції щодо порядку обговорення? Я би пропонувала спочатку надати слово для короткої доповіді Голові НАЗК і відповідно міністру юстиції, а потім задавати уточнюючі питання.

Єдине що, колеги, хочу ще раз всіх поінформувати, міністр юстиції попереджав заздалегідь, що, на жаль, змушений буде о третій годині відключитися від участі в засіданні комітету. Прошу тоді враховувати це, плануючи питання до міністра юстиції.

Отже, колеги, нема заперечень, що спочатку ми говоримо про доповіді голів органів, потім задаємо питання?

Тоді, будь ласка, пан Олександр Новіков, вам слово.

НОВІКОВ О.Ф. Слава Україні, колеги!

Національне агентство за власною ініціативою, керуючись вашим рішенням про введення воєнного стану, в перший день війни закрила доступ до публічної частини реєстру декларацій. Крім того, ми скомунікували з усіма громадськими організаціями, а також приватними підприємствами, де були розміщені дані про публічних осіб України, і за нашою ініціативою всі громадські організації і юридичні особи, які розміщали в публічному доступі такі дані, також закрили доступ до них з метою виконання вимог статті 3 Конституції України, відповідно до якої людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визначаються найвищою соціальною цінністю і спрямовані... *(Не чути)* діяльності держави.

Крім того, ми брали участь в опрацюванні проекту Закону, який ви прийняли, про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану. Пункт 4 частини четвертої цього закону передбачає, що не проводяться перевірки будь-яких звітних документів до завершення воєнного стану. Також цей закон відтермінував подачу декларацій, повідомлень про суттєві зміни в майновому стані, про відкриття валютного рахунку в банку нерезидента. Це не означає, що зараз немає можливості подати. Доступ до приватних кабінетів декларанти мають. Кілька тисяч декларантів подають ці документи, але, разом з тим, прийнятим вашим законом відтерміновано сам строк, до якого має бути виконано цей обов'язок.

Окремим розділом в запитальнику Європейського Союзу для надання Україні членства в ЄС було якраз виконання вимог щодо декларування, фінансового контролю, антикорупційної стратегії. Тому якраз в продовження цієї роботи забезпечення роботи реєстру декларацій дало змогу Україні гідно в цій частині відповісти Європейському Союзу. Я думаю, що якраз наявність такого інституту, те, що він продовжує працювати, не дасть змогу нікому в Євросоюзі, навіть тим країнам, які перешкоджають нашому членству, такі як Угорщина, казати про те, що... використовувати відсутність декларування як підставу для ненадання нам статусу кандидата у члени Євросоюзу.

На сьогодні з будь-якої країни світу, крім ворожих країн - Білорусії і Росії, - можна подати декларації, технічна можливість є для цього. Міністерство

цифрової трансформації - це їх повноваження, - забезпечило можливість отримання електронних підписів навіть дистанційно.

Спеціальні перевірки, до нас багато звертались органи влади, ми вчора дали роз'яснення, що вони також не проводяться. Це врегульовано законом, який ви прийняли, оскільки це також один з видів перевірок звітних документів.

Учора нарада в уряді була, ми дали відповідне роз'яснення на додаток до того роз'яснення, яке ми дали ще 1 березня. Готовий відповісти на питання.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Олександр, будь ласка, зверніть увагу на... Точніше, не зверніть увагу, а розкажіть комітету, чи ви бачите якісь проблемні питання (якщо да, то які) при декларуванні майна, яке, наприклад, було знищено під час бойових дій; при декларуванні майна, щодо якого були знищені правовстановлюючі документи? Особливо це стосується ситуації наступної. Не секрет, що є досі в багатьох декларантів випадки, коли єдиний правовстановлюючий документ має дату видачі якийсь 92-й, 93-й, 95-й рік, мається на увазі правовстановлюючі документи щодо нерухомого майна, ніяких правочинів з майном не відбувалося, відповідно майна немає в реєстрах. Часто єдине, що є про це майно, це якась паперова довідка і надія на те, що, можливо, в БТІ є паперові документи, якщо вони не згоріли. Які, як ви бачите, чи будуть проблеми із декларуванням такого майна?

Ще раз підкреслюю, два питання: щодо майна, яке знищено, яка тут відповідь на питання; і щодо майна, на яке знищені правовстановлюючі документи, які неможливо отримати із державних реєстрів. Яка тут буде ситуація? Дякую дуже.

НОВІКОВ О.Ф. Відповідь на це питання необхідно розділити на дві ситуації. Перша ситуація – це коли суб'єкт декларування вже декларував майно, тобто був суб'єктом декларування. Друга ситуація, коли він не декларував майно і не був суб'єктом декларування. Очевидно, що якщо він не декларував майно і не був суб'єктом декларування, то знищене майно зазначати

необхідність відсутня, якщо інформація про нього відсутня в реєстрі. Тому тут ситуація дуже проста, і тут немає навіть додатково що роз'яснювати.

У ситуаціях, коли майно, зазначене в декларації, було знищено, це сфера регулювання не законодавства про запобігання корупції, а сфера регулювання цивільного законодавства. Одна з підстав припинення права власності -знищення майна. Процедури, як прибирати з реєстру і в яких випадках прибирати з реєстру, це до сфери компетенції міністра юстиції, Міністерства юстиції.

У нас в роз'ясненнях, взагалі в усіх роз'ясненнях, які видавались щодо декларування, це питання було роз'яснено. До виключення з реєстру майно має зазначатися там, бо це вимога цивільного законодавства. Разом з тим, технічно це дуже просто для декларанта, навіть якщо воно знищено, його зазначити. Це та ж ситуація з машинами, які були викрадені. В мене в декларації є машина, яка була викрадена у мене чотири роки тому. Я її зазначаю і пишу, що вона викрадена, але право власності на неї у мене не припинено, вона зазначається в реєстрі. Технічної складності нема, це дуже просто. У нас в декларації, коли ти створюєш чернетку на базі попередньої, вся інформація переноситься.

ГОЛОВУЮЧА. Я перепрошую, тут я хочу уточнити. Тобто, чи правильно я розумію, що у ситуації, коли особа вже була декларантом, вже декларувала майно, має, на жаль, ситуацію зараз, коли правовстановлюючі документи, в тому числі оці всі речі з реєстраційними номерами документів і так далі, точною площею і так далі, знищені, декларант має можливість всю цю інформацію витягти, грубо кажучи, із попередньої своєї декларації, незалежно від того, чи він заповнює декларацію на тому ж девайсі, що і попередньо, чи ні? Уточніть.

НОВІКОВ О.Ф. Рік тому ми оновили програмне забезпечення реєстру декларацій. Воно дозволяє переносити всі дані з декларації, в тому числі про нерухомість, в нову декларацію. Єдина проблема полягає в тому, що Верховна

Рада змінила адміністративно-територіальний устрій, і там треба просто буде змінити назву адміністративно-територіальної одиниці вручну.

ЯНЧЕНКО Г.І. А якщо змішаний випадок і людина вперше має декларуватися, а документи разом з БТІ, чи ще щось, знищені, як в такій історії бути?

НОВІКОВ О.Ф. Я не дуже зрозумів питання. А саме майно знищено чи ні?

ЯНЧЕНКО Г.І. Ні, майно не знищено, знищені правовстановлюючі документи і людина вперше подається. Тобто те, про що Анастасія говорила, що раніше придбане майно, або подароване, або тощо і документи є лише в паперовому вигляді, вони зберігалися десь в архівах і так далі.

ГОЛОВУЮЧА. Я уточню питання, Олександр. Я уточню питання. Наприклад, ситуація, коли єдиний правовстановлюючий документ – це свідоцтво про приватизацію 92-го року, яке не існує в електронному вигляді в БТІ, на жаль, переважно не відцифрували цю інформацію. Відповідно, що робити в ситуації, коли людина вперше декларант, коли, на жаль, давайте так просторічно говорити, згоріло і БТІ, і правовстановлюючий документ, якого немає.

НОВІКОВ О.Ф. Насправді реєстр дозволяє, є технічна можливість зазначити об'єкт нерухомості без зазначення технічної характеристики і прокоментувати, що технічної характеристики зазначити відсутня можливість у зв'язку зі знищенням таких документів, якщо об'єкт не знищений сам по собі і відсутній реєстр.

ГОЛОВУЮЧА. Чи можуть тут виникнути якісь для декларанта правові наслідки у вигляді відповідальності за неточно вказану інформацію? Це стосується не тільки реєстраційних номерів, але і, наприклад, площі об'єкту.

НОВІКОВ О.Ф. Очевидно, що якщо це пов'язано з веденням бойових дій, то таких наслідків бути, в принципі, не може. Оскільки відповідальність за статтею 366-2 настає лише у випадку умисних дій особи, що приховує інформацію.

ГОЛОВУЮЧА. Зрозуміло. Дякую.

Галина, на ваше питання прозвучала відповідь?

ЯНЧЕНКО Г.І. У мене багато питань, я їх збирала. Мені просто як би інколи доводиться консультувати колег по заповненню декларацій, у мене тому є ще таке питання.

Бувають випадки, коли документи, які є на руках у людини, відрізняються від, наприклад, оцінок БТІ. Тобто, умовно кажучи, нерухомість коштувала, фізично людина її придбала трошки дорожче або трошки дешевше, ніж оцінка БТІ. Ну, і ми знаємо, особливо це в бік, коли нерухомість була придбана дорожче, ніж оцінка БТІ, тому що вони занижені.

При подачі декларації або при подальшій перевірці, знаю, були випадки, коли НАЗК не приймало декларацію або писало приписи при перевірках, якщо оцінка БТІ і фактична сума не збігалися. Тобто в таких випадках потрібно було піднімати весь домашній архів, ще якісь архіви і шукати оригінал або нотаріально посвідчення договору, де чітко написано реальну вартість об'єкта.

Знову ж таки повертаємося до того, що у нас там, не знаю, третина регіонів в складній ситуації, і не всі взяли з собою документи, частина може бути втрачена документи, ще щось, па що очікувати декларантам при в тому числі перевірці декларацій в майбутньому? Це перше запитання.

І друге, може, я зразу поставлю. Воно не зовсім про декларації, але теж про НАЗК. Питання, чи ви зараз проводите, продовжуєте проводити повні...

Боже, як це називається, зараз... Чи ви проводите спеціальні перевірки при призначенні осіб на посаду взагалі, тобто чи ви їх проводите зараз фізично, є у вас така можливість, чи є там зобов'язання у людини проходити спеціальну перевірку? Це перша частина цього запитання. І друга: якщо людина переводиться на іншу посаду в межах одної державної організації, наприклад, йде на підвищення, чи потрібно їй ще раз проходить спеціальну перевірку?

НОВІКОВ О.Ф. Спецперевірки ми не проводимо. 1 березня видали про це роз'яснення, я казав перед цим уже, у зв'язку з тим, що Верховною Радою... і плюс Верховною Радою 3 березня було прийнято Закон про захист інтересів суб'єктів подання звітності під час воєнного стану, який передбачає, що до закінчення воєнного стану такі перевірки не проводяться. Ми видавали відповідне роз'яснення.

Щодо просування, очевидно, що навіть при просуванні, якщо загалом не проводиться перевірка, то вона не проводиться і при просуванні в межах одного органу до завершення воєнного стану. Відповідно до чинного на сьогодні закону від 3 березня така спеціальна перевірка має бути розпочата у наступний день після закінчення воєнного стану. Якщо я не помиляюсь, Закон про воєнний стан передбачає, що тільки три місяці він має бути, можливо, я помиляюсь. Тому там, мабуть, ви будете зміни вносити, тому що зараз він має бути 25 травня закінчений, воєнний стан. Тобто з 26-го мають відновитись перевірки. Але я думаю, що можемо не перемогти до 25 травня.

А щодо декларацій і зазначення перевірки декларацій я також відповідав. Можу повторити, що будь-які сумніви в тому, що фактично вчинені умисні дії особою щодо зазначення даних, вони завжди тлумачаться на користь особи. Це вимога статті 58 Конституції України. І, очевидно, що при знищенні документів ці пояснення завжди будуть прийматися до уваги.

ГОЛОВУЮЧА. Олександр, якщо можна, уточню питання Галини, бо я також планувала це питання задати. Дивіться, є ситуація наступна. Є договір купівлі-продажу, наприклад, квартири з 2006 року, до того, як запровадилась

нормативна грошова оцінка. В цій угоді є дві суми: перша – оцінка БТІ, яка дуже часто в ті роки була, чесно кажучи, сміховинною і до ринкової вартості об'єкту мала нуль цілих нуль десятих стосунку; і є, власне, ціна угоди, яка може бути в рази більшою. Наприклад, правовстановлюючі документи - ця угода купівлі-продажу в декларанта знищена. Декларант заповнює декларацію, перетягує з попередньої декларації - слава богу, що така можливість є, це дуже важливо, - але перетягує вказану ним в попередній декларації вартість на підставі, власне, ціни угоди з цього правовстановлюючого документа. Припустимо, йдеться мова про декларанта, якого ще не перевіряли. І ви просите його надати підтверджуючий документ щодо, власне, вартості об'єкта нерухомості, яку він зазначив. А він вам відповідає, що знищені документи. Ви зі свого боку, як НАЗК це завжди робить, розсилаєте запити у всі відповідні органи, у тому числі можете і до системи БТІ також надіслати або, наприклад, бачити із державного реєстру, іноді нотаріуси вводять ці суми з БТІ, іноді в реєстрі відображено, що оцінка БТІ значно-значно нижча, ніж ціна угоди, яку декларант за знищеним правовстановлюючим документом вказує. Як тоді НАЗК тлумачать цю ситуацію? З одного боку, у вас є пояснення декларанта, яке він не може підтвердити документом, бо документ втрачений; з іншого боку, у вас є там, наприклад, інформація з БТІ про те, що оцінка БТІ, точніше, вартість квартири за оцінкою БТІ складає в рази менше, ніж ціна за, власне, угодою. Що тоді?

НОВІКОВ О.Ф. Та оцінка, яку ви називаєте оцінкою БТІ, - це є приватизаційна вартість, передбачена Законом України "Про приватизацію державного житлового фонду" 96-го року, відомості про яку виготовлялись при приватизації громадянами житла.

Стаття 46 Закону України "Про запобігання корупції" надає відповідь на це питання. Вона каже, що вартість зазначається або з правовстановлюючого документа, або за останньою грошовою оцінкою. Там дискреція є, тобто суб'єкт може сам вибирати. Тобто якщо він зазначає вартість за правовстановлюючим документом, який є ордер на квартиру, на приватизацію житла, який видавався

до 2004, здається, року, то він фактично позбавлений, і оцінка не проводилась, сказати дійсну ринкову ціну, і дійсно громадяни так зазначають, і в цьому немає жодної проблеми.

ГОЛОВУЮЧА. Це часткова відповідь. Але має місце також ситуація, коли оцінки БТІ є в угодах купівлі-продажу житла фактично або на первинному ринку, або на вторинному ринку аж до, якщо я не помиляюся, 2009 року, тут можу помилятися, коли запрацювала нормальна нормативна грошова оцінка. У вас просто в попередніх практиках перевірки декларацій були, якщо я не помиляюся (виправте мене, якщо я помиляюся), випадки, коли ви говорили про порушення у ситуації, коли декларант не міг підтвердити правовстановлюючим документом, власне, ту вартість при набутті, яку він зазначає.

НОВІКОВ О.Ф. Дійсно, були такі ситуації до мого приходу на цю посаду. І я звільняв навіть людей за такі висновки. Зараз практика відповідає вимогам статті 46 Закону України "Про запобігання корупції", а саме: суб'єкт має право зазначити одну з двох вартостей: або за останньою оцінкою, або за вартістю, зазначеною в правовстановлюючих документах.

Я перепрошую, я забув відповісти на частину питання, чи ми можемо проводити спеціальні перевірки, яке Галина задавала. У нас відсутній на сьогодні доступ до реєстрів Мін'юсту і реєстрів Державного земельного кадастру. Наскільки мені відомо, земельний кадастр зараз не працює, вони піднімають ще свої бази даних, тому ми фізично просто не можемо провести спецперевірки навіть. Але є закон, який їх відтерміновує.

ЯНЧЕНКО Г.І. Дякую.

А можна уточнення по спецперевірках? Ви сказали, Олександр, що перевірки відновляться з дня, наступного за днем завершення воєнного стану. Тобто як це відбувається: зараз людина призначається на посаду, а спеціальну перевірку вона пройде пізніше, коли буде дозволено, чи просто ви будете не

проводити взагалі по таких людях спеціальні перевірки, а вже по тих, хто буде призначатися після завершення воєнного стану?

НОВІКОВ О.Ф. На сьогодні закон передбачає, що така перевірка спеціальна має розпочатися (той, який прийнятий 3 березня) на наступний день після завершення воєнного стану. Мені відомо, що ваш комітет розглядає законопроект, де визначається кінцевий термін, і це важливо, проведення цих перевірок, тобто з першого дня до третього місяця, умовно кажучи. Це важливо, дійсно, закріпити строк, протягом якого така перевірка має бути проведена.

ЯНЧЕНКО Г.І. Ви будете проводити спеціальну перевірку всіх, кого зараз призначають на посаду?

НОВІКОВ О.Ф. Відповідно до чинного закону – так.

ЯНЧЕНКО Г.І. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. В мене одне, якщо можна, уточнююче питання. Знову ж таки, повертаючись до питання різниці в оцінках БТІ і фактично ринковій вартості, чи є, на вашу думку, сенс, можливо, врегулювати це питання в тому числі роз'ясненнями НАЗК, в яких зафіксувати, що оці всі оцінки БТІ не є... точніше, не дорівнюють нормативній грошовій оцінці об'єкта нерухомості? Якщо я не помиляюся, не можу тільки зараз швидко послатися на закон, але і так, в принципі, законом це встановлено, щоб просто тут не виникало різночитань.

НОВІКОВ О.Ф. Не виникало різночитань, але, дійсно, виникали питання, і ми в останніх роз'ясненнях на цю кампанію декларування 2022, дійсно, роз'яснили детальніше це.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, чи є ще запитання до Олександра Новікова?

МОШЕНЕЦЬ О.В. В мене є, якщо можна. Доброго дня.

ІВАНІСОВ Р.В. А потім я, Анастасія Олегівна.

ГОЛОВУЮЧА. Добре.

МОШЕНЕЦЬ О.В. Пане Олександр, чесно вам скажу, особисто намагалася заповнити декларацію двічі протягом лютого-квітня і технічно не працюють деякі розділи. Тобто неможливо, наприклад, вибрати ОТГ, принаймні я не змогла в кілька підходів. І я хотіла запитати, чи це технічна якась певна проблема, чи, можливо, це лише в мене. Якщо ні, то коли це відновиться. Я думаю, що є певна кількість людей, які готові були би здати і протягом цього періоду декларації.

Дякую.

НОВІКОВ О.Ф. Дякую вам за питання.

Дійсно, могли бути технічні проблеми, пов'язані з тим, що був закритий доступ до реєстрів Мін'юсту. Зараз от ми уже поспілкувалися в ході навіть цього комітету з міністром юстиції, Мін'юст вчора, мені здається, почав відкривати доступ до реєстрів, і мені здається, що найближчими днями таких технічних проблем просто не зможе бути.

МОШЕНЕЦЬ О.В. Добре. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, в мене пропозиція з огляду на те, що вже пів на третю, зараз дати слово міністру юстиції, задати питання...

ІВАНІСОВ Р.В. Так в мене ще питання є до Новікова.

ГОЛОВУЮЧА. Романе, я перепрошую, просто пан міністр...

ІВАНІСОВ Р.В. Я 20 секунд, Настя, в мене взагалі дуже швидке питання, неважке. Пане Олександр, можна?

НОВІКОВ О.Ф. Так-так, звичайно.

ІВАНІСОВ Р.В. Доброго дня. Я послухав свою колегу Олену Мошенець. Скажіть, будь ласка, тобто ми можемо, да, зараз здавати декларації без ніяких питань, тобто все працює?

НОВІКОВ О.Ф. Так-так, кілька тисяч людей кожен тиждень здають декларації.

ІВАНІСОВ Р.В. Все, я зрозумів. Дякую.

І скажіть, будь ласка, ще таке от люди в мене питають, тобто от написано, що три місяці термін після закінчення війни. Це стосується після закінчення воєнного стану на протязі трьох місяців люди, які повинні здавати декларації, здають чи закінчення війни?

НОВІКОВ О.Ф. Там "воєнного стану або війни". Війна просто ще не оголошена, вона може бути оголошена, тому ми в роз'ясненнях давали "або війни" в зв'язку з тим, що це передбачено...

ІВАНІСОВ Р.В. Тобто, якщо буде надзвичайний стан, а не воєнний стан, то люди на протязі трьох місяців повинні здати декларації, правильно?

НОВІКОВ О.Ф. Саме так передбачає закон, прийнятий Верховною Радою 3 березня.

ІВАНІСОВ Р.В. Дуже дякую вам.

НОВІКОВ О.Ф. Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, тепер, якщо ваша ласка, міністр юстиції, питання до нього. І, наскільки я знаю, пан Олександр Новіков може з нами далі затриматися, ми можемо до питань до нього перейти після того, як заслухаємо міністра юстиції.

Пане Денисе, будь ласка. Фактично те саме питання. Чи, з вашої точки зору, можуть виникнути проблемні питання при декларуванні за період воєнного часу в зв'язку з обмеженням доступу до реєстрів, знищенням майна і так далі?

МАЛЮСЬКА Д.Л. Дякую.

Власне, коротко щодо реєстрів. В нас, дійсно, на початку війни, оскільки була ситуація не зовсім зрозуміла щодо просування військ і на якій території безпечно або ж небезпечно було працювати з реєстрами, ми відключили доступ усіх користувачів до ключових реєстрів Мін'юсту, і також були здійснені певні фізичні заходи з забезпечення безпеки реєстрів, даних, які там збережені, і обладнання, на якому вся ця історія працює. Відповідно реєстри фактично не працювали десь день-два, можливо, три, близько того, кілька днів максимум, а відсутність доступу до реєстрів – це було рішення, прийняте з міркувань безпеки.

Буквально за два тижні після початку нової фази повномасштабної агресії Російської Федерації ми почали поступовий допуск окремих реєстраторів за окремими операціями за встановленими критеріями з тим, щоб проводити найкритичніші реєстраційні дії. Станом на зараз ми повернули майже весь функціонал реєстрів Мін'юсту до повноцінної роботи, і зараз йде, закінчується підключення нотаріусів та окремих реєстраторів до реєстрів, з тим щоб вони могли опрацьовувати і проводити реєстраційні дії.

А що залишається закритим і буде залишатися закритим на час воєнного стану - це доступ загальний, який мали всі користувачі через мережу "Інтернет", де можна було безкоштовно або за невелику плату знайти за окремими ідентифікаторами або ж корпоративні права, або ж нерухоме майно щодо себе або щодо будь-якої іншої особи з фіксацією відповідної інформації щодо пошуку в відповідному програмному забезпеченні. З міркувань безпеки ми такий доступ не надаватимемо протягом воєнного стану, однак після його закінчення такі сервіси теж повернуться.

Знову ж таки скажу, підкреслю, що це не питання технічне, проблема, це питання лише з міркувань безпеки, тому що по окремим особам, в тому числі по військовому керівництву чи по окремим військовим частинам, заводам дуже надто все просто шукається в ключових реєстрах. Настільки просто, що мені самому дивно все це було бачити.

Відповідно з цих міркувань ми такого доступу зараз надавати не будемо, однак користувачі і декларанти зможуть спокійно працювати з такими базами після закінчення воєнного стану або, якщо буде критична чи будь-яка інша необхідність, протягом воєнного стану. Доступ до всіх реєстрів мають нотаріуси і реєстратори з можливістю як читання, так і виготовлення витягів, відповідно вони такий сервіс так само можуть надати тому, хто зацікавлений.

Більше того, оскільки вже от пан Олександр згадав, що інформація за попередній рік буде перенесена автоматично, запропонована декларантам у цьому році, відповідно, оскільки змін в реєстрах протягом воєнного часу до цього періоду не відбувалося, відповідна інформація в таких деклараціях буде залишатися достовірною.

Щодо знищення майна. Знову ж таки є процедура, тому що в нас майно періодично знищується, не тільки в зв'язку з воєнними діями, а в силу стихійних лих. Для того, щоб зареєструвати припинення існування нерухомого майна в реєстрі, потрібно звернутися до реєстратора з відповідним пакетом документів. Зараз це краще зробити до нотаріуса. Ми опублікували списки нотаріусів, які мають доступ до усіх операцій з нерухомим майном в реєстрі нерухомого майна - це майже 3 тисячі осіб. Відповідно з документами це

правовстановлюючий документ, документ, який посвідчує право власності, якщо немає про нього інформації в реєстрі, відповідно для того, щоб внести таку інформацію, заява про знищення і документ, який підтверджує знищення. Це в залежності від обставин може бути акт обстеження БТІ, чи довідка, чи акт огляду, виданий органом місцевої влади, чи довідка ДСНС, якщо це була пожежа. В будь-якому випадку відповідна процедура є в залежності від обставин і в залежності від конкретного регіону. Така реєстрація може бути проведена, після реєстрації припинення існування відповідно декларувати не буде потреби.

Власне, якщо коротко, по реєстраціях це все. Щодо знищеного майна, дійсно, окремі правовстановлюючі документи, є інформація лише в бюро технічної інвентаризації. Окреме нерухоме майно, щодо якого останніми роками не проводилося жодних правочинів, воно може залишатися поза реєстрами. Відповідно з точки зору повністю функціонуючих бюро технічної інвентаризації ми цю історію повністю проходили. Якщо зараз мова йтиме про нових декларантів, які мають майно поза реєстрами, не внесені в реєстр, і інформація міститься в бюро технічної інвентаризації, яке або під окупацією, або постраждале, без збереження документів, тоді потрібно буде явно декларувати в обмеженому режимі, тобто без надання необхідних деталей щодо показників такого майна.

От, власне, якщо коротко, то все.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, чи є питання до міністра юстиції?

_____. Якщо можна, в мене коротеньке питання, можливо, більш таке уточнення. Я правильно розумію, що зараз приватні нотаріуси всі чи лише ті, хто подавав заяву, будуть мати доступи до реєстрів? Тому що на початку тижня у мене цікавились цим питанням і дивилися, і ми не знайшли перелік нотаріусів. Він уже фізично є, правильно я зрозуміла?

МАЛЮСЬКА Д.Л. Він уже фізично є. Позавчора пізно ввечері я підписав наказ, який цей список затверджує. На наступний ранок він був опублікований. Цей список може доповнюватися, тому що там є об'єктивні критерії, яким нотаріус має відповідати, щоб бути допущеним до реєстру. Станом ось на даний час, зараз 2 823, якщо я не помиляюся, нотаріуси отримали право доступу. Протягом кількох днів вони фізично приєднуються, тому що таку кількість користувачів одразу миттєво не можна приєднати, це займе кілька днів. Але вже сьогодні є нотаріуси, які вже почали працювати. Завтра, післязавтра, в понеділок, я думаю, уже всі будуть приєднані з цього списку і можна спокійно користуватися їхніми послугами.

Буде додаватися список, буде доповнюватися. Окремі нотаріуси отримали відмову у підключенні, тому що вони не відповідають критеріям, в них була історія порушення законодавства з застосуванням відповідних санкцій, тому підключилися не всі, десть приблизно половина від нотаріусів отримали доступ за операціями з нерухомим майном, цінними операціями, зверну увагу. Якщо мова йде про прості нотаріальні дії, там, де не залучене нерухоме майно чи, наприклад, корпоративні права, такі нотаріальні дії чи реєстраційні дії нотаріуси, інші нотаріуси, не включені в список, теж можуть проводити. Видавати довіреність, наприклад, не на розпорядження нерухомістю, а на щось простіше, вони можуть вчинити таку нотаріальну дію. Тобто окремі нотаріуси все одно можуть продовжувати займатися професійною діяльністю. Що стосується цінних активів, то лише ті, хто є в переліку.

_____. А скільки часу приблизно від надання документів до отримання, в середньому, за вашими розрахунками, до отримання цього дозволу, тобто фактичного підключення проходить? Це кілька днів? Тому що є певні нарікання з цього приводу.

МАЛЮСЬКА Д.Л. Ні, нормативно там 10 днів, але насправді нам подали документи...

_____. По факту.

МАЛЮСЬКА Д.Л. По факту на початку тижня, от вже сьогодні нотаріуси, багато нотаріусів вже почали працювати. Завтра ще більше. Тобто реально, цедесь... *(Не чути)*

_____. Добре. І останнє запитання. Скажіть, будь ласка, спадковий реєстр і всі операції, які пов'язані зі спадщиною, наразі вже є можливими, правильно, для приватних нотаріусів зокрема? Ті, які відповідають критеріям.

МАЛЮСЬКА Д.Л. Спадковий реєстр, він простіший, і він практично ніколи не припиняв функціонування. І так само реєстр обтяжень рухомого майна, ми також більше місяця як забезпечили повний доступ до нього. Спадковий реєстр, так само він працював і працює. В них є доступ. Вони можуть спокійно працювати.

_____. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

В мене, якщо можна, уточнююче питання. Можливо, в мене був поганий зв'язок, я не почула, я перепрошую. Пане Денисе, ви сказали про можливості, точніше, про доцільність подумати про, якщо я правильно зрозуміла, обмежений режим декларування майна, яке на окупованих територіях. Уточніть, будь ласка.

МАЛЮСЬКА Д.Л. Я мав на увазі, що якщо ми, в нас... Ви згадували в попередній дискусії, що якщо БТІ постраждало, знищено майно, документи, які підтверджують право власності, то є ще інший аспект, коли воно не знищено, наприклад в Херсоні. Якщо в якогось декларанта є майно в Херсоні, яке не внесено в реєстр, а інформація про яке є в херсонському БТІ, в нього будуть

об'єктивні труднощі з декларуванням належної цієї інформації, відповідно тоді потрібно буде, як вже пан Олександр пропонував, декларувати з відображенням неповної інформації, просто в коментарях описувати, що відсутня інформація, детальніше... *(Не чути)* чи щось подібне, у зв'язку з тим, що документи знаходяться на окупованій території.

ГОЛОВУЮЧА. Таку можливість ще треба передбачити, бо, наскільки я знаю, немає в декларації...

МАЛЮСЬКА Д.Л. В Криму декларується майно уже 8 років так само.

ГОЛОВУЮЧА. Це не новина, да. І з цим, в принципі...

МАЛЮСЬКА Д.Л. Немає проблеми з цим.

ГОЛОВУЮЧА. Особливої проблеми немає. Дякую.

Колеги, ще питання до міністра юстиції? Колеги? Немає. До Голови НАЗК?

Я уточню ще для себе, якщо можна. Пане Денисе, я правильно розумію, що ця процедура реєстрації знищення майна, в тому числі отримання довідок від ДСНС, або який орган уповноважений давати довідки про знищення майна, це, в принципі, в будь-якому разі в інтересах декларанта, бо це необхідно для того, щоб в подальшому претендувати на компенсацію? Я правильно розумію?

МАЛЮСЬКА Д.Л. Так, безумовно. Для забезпечення доказовості такої інформації потрібно буде скласти відповідну інформацію, скласти відповідний акт про знищення майна, і висновок зареєструвати бажано, з тим щоб отримати право в майбутньому на компенсацію. Усі компенсації, які проводилися урядом внаслідок, коли майно, будинки знищувались внаслідок стихійних лих, процедура була саме такою: необхідно було подавати документ про те, що

майно, припинення майна, витяг з реєстру про те, що зареєстровано припинення такого майна.

ГОЛОВУЮЧА. Для компенсації?

МАЛЮСЬКА Д.Л. Саме так.

ГОЛОВУЮЧА. Зрозуміло. Дякую дуже.

Колеги, ще питання до міністра юстиції є? Немає. До Голови НАЗК?

_____. Якщо можна, вибачте, може, таке не питання, а більше пропозиція до пана Новікова.

Дивіться, там до початку воєнних дій було кілька тренінгів на тему заповнення декларацій в зв'язку з тим, що нова форма уже застосовується до 2021 року. Мені здається, що було би дуже корисно, мабуть, все ж таки їх повторити, зважаючи на те, що строки перенесені, а питань по факту залишається дуже багато. Не всі ці моменти працюють, принаймні з мого досвіду, і було дуже багато запитань навіть на тих тренінгах. Просто мені здається, що було би дуже корисно це повторити. Це в якості пропозиції.

Дякую.

НОВІКОВ О.Ф. Мені також ця дуже подобається пропозиція. Ми зробимо таку роботу, і окреме роз'яснення, що робити в зв'язку з декларуванням і війною.

_____. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. До речі, колеги, звертаю увагу, нещодавно відділ запобігання корупції Верховної Ради України якраз розіслав і роз'яснення, і навіть інфографіку, що дуже позитивно, по питаннях перенесення строків

подання декларацій у зв'язку з воєнним станом. Я знаю, що точно на офіційні пошти прийшло таке.

Олександр, в мене, якщо можна, питання. Що зараз відбувається з моніторингом способу життя? Це ж в юридичному сенсі не перевірка?

НОВІКОВ О.Ф. Не перевірка, і ми, по ідеї, маємо проводити його, але у нас немає технічної можливості в зв'язку з воєнними діями. Вона з'явилася, тільки коли російські війська відійшли від Києва. І проблема в іншому полягає. Зараз керівниця нашого напрямку моніторингу способу життя, в перші дні війни мене попросила Генпрокурор залучити її і очолити український Task Force з пошуку активів ворогів, де б вони не були у світі, і вона взаємодіє зараз з трансатлантичним Task Force, створеним всіма країнами Євросоюзу і Сполученими Штатами, і Британією, окремо з американським Task Force. Юридично не зупинена, але у нас немає, на жаль, через те, що наші люди залучені Генеральною прокуратурою до цієї роботи, можливості проводити моніторинг.

ГОЛОВУЮЧА. Гаразд. І яка тоді ваша позиція з цього приводу: проводити моніторинг способу життя, призупинити цей вид, не знаю, за відсутності... *(Не чути)* перевірки, хоча юридично це не перевірка.

НОВІКОВ О.Ф. Так, це не перевірка. Чесно кажучи, ми не бачимо там підстав зупиняти його саме, хоча технічної можливості не маємо проводити. Я сподіваюсь, вона з'явиться після того, як ми перебудуємо трошки нашу роботу. Але до нас йдуть, дійсно, звернення, навіть зараз, і вже скарги ідуть мені на моїх працівників, які пишуть, що ми зупинили повні перевірки. І є суспільний запит там, на Західній Україні, де люди там... якісь повідомлення, що чиновники наживаються на гуманітарці, і ми можемо перевірити ці повідомлення тільки в ході моніторингу способу життя. Тому я би наполягав на тому, щоб у нас така можливість за законом залишалась, інакше ми змушені

будемо відповідати людям, що НАЗК зупинило роботу щодо запобігання корупції до завершення воєнного стану.

ГОЛОВУЮЧА. Гаразд, але, поправте мене, якщо я помиляюся, правовий наслідок, якщо так можна сказати, виникнення питань за результатами моніторингу способу життя - це все одно повна перевірка декларацій, тобто моніторинг способу життя, він сам по собі ніякого правового наслідку не створює.

НОВІКОВ О.Ф. Ні, не зовсім так, частково абсолютно так, але є інша опція, наприклад, за результатами моніторингу способу життя було нами направлено матеріали в Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру відносно нардепа Киви, і рішення вже на днях прийшло у Верховний Суд про цивільну конфіскацію. За результатами моніторингу способу життя, і це передбачено законом, прямо в Законі "Про запобігання корупції" написано, що якщо ми виявляємо правопорушення, воно не пов'язане, наприклад, з декларуванням, яке зупинено, ми складаємо обґрунтований висновок і направляємо його у відповідний правоохоронний орган.

Більше того, за останні два тижні надійшло кілька звернень від Спеціалізованої антикорупційної прокуратури щодо проведення моніторингу способу життя і підготовки обґрунтованих висновків щодо наявності або відсутності підстав для заявлення позовів про цивільну конфіскацію.

ГОЛОВУЮЧА. Зрозуміло. Дякую.

Колеги, ще питання?

СЛАВИЦЬКА А.К. Анастасія, користуючись нагодою, я хочу перепросити, а сам порядок здійснення цього моніторингу, він затверджений рішенням НАЗК, він заюстований? Просто я не зовсім згодна з Анастасією, що він не має, моніторинг, ніяких правових наслідків. Він має двоякі наслідки: або

повна перевірка, або безпідставне втручання у приватне життя людини, навіть не ґрунтуючись на якомусь заюстованому порядку здійснення такого втручання.

Тому у мене питання стосується саме порядку здійснення цього моніторингу, адже в Законі "Про запобігання корупції" чітко зазначено, що цей порядок затверджується НАЗК.

НОВІКОВ О.Ф. Я знаю тільки двох експертів в сфері антикорупції – Антона Марчука і Олександр Калітенка, - які вважають так же, як і ви.

СЛАВИЦЬКА А.К. Це добре чи це погано?

НОВІКОВ О.Ф. Щодо наслідків моніторингу способу життя, я не дарма сказав, що Верховний Суд на днях прийняв рішення, яким визнав законними і обґрунтованими матеріали нашого моніторингу способу життя за результатами...*(Не чути)* якими було здійснено вперше в історії України цивільну конфіскацію.

ГОЛОВУЮЧА. Я перепрошую, тут я уточню, Олександр. Наскільки мені відомо, в матеріалах суду першої інстанції не йшлося про висновок за результатами моніторингу способу життя в НАЗК.

НОВІКОВ О.Ф. Серед доказів, які подані були антикорупційному суду і оцінені в ході судового розгляду, саме висновок НАЗК щодо моніторингу способу життя, за результатами моніторингу способу життя.

ГОЛОВУЮЧА. Я маю на увазі, суд не оцінював законність цього документа, це не було предметом судового розгляду.

НОВІКОВ О.Ф. Я кажу про те, що самі матеріали моніторингу способу життя були предметом судового розгляду. Перепрошую, якщо я висловився недостатньо чітко.

ГОЛОВУЮЧА. Антоніно, я перепрошую, можливо, я перебила, вибачте, будь ласка.

СЛАВИЦЬКА А.К. Ні, я не читала рішення Верховного Суду, тому мені складно дискутувати. Я просто не зрозуміла, що крім мене, якщо так вважає Антон Марчук і ще там, забула прізвище людини, це добре чи це недобре?

НОВІКОВ О.Ф. Олександр Калітенко.

СЛАВИЦЬКА А.К. Олександр Калітенко. Не знаю, може, мої колеги з комітету не аналізували це питання, але це також тема для дискусії і подальшого аналізу.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я дозволю собі уточнити питання Антоніни. Ми обговорювали не позицію експертів, а питання Антоніни як члена комітету щодо того, чи заюстований порядок моніторингу способу життя, на підставі якого НАЗК це робить. І якщо ні, то чому.

Я правильно зрозуміла, Антоніна?

НОВІКОВ О.Ф. Тому що це не передбачено Законом України "Про запобігання корупції".

СЛАВИЦЬКА А.К. В Законі України "Про запобігання корупції" написано, що порядок здійснення моніторингу способу життя затверджується в НАЗК.

НОВІКОВ О.Ф. Ні, там написано...

СЛАВИЦЬКА А.К. А як там написано?

НОВІКОВ О.Ф. Антоніна, там визначається.

СЛАВИЦЬКА А.К. Визначається, порядок визначається, як ви розумієте, що порядок визначається? НАЗК визначило, що немає порядку, чи як? Чи він юстується?

НОВІКОВ О.Ф. Ми визначили, що моніторинг способу життя проводиться в порядку, визначеному законом, з використанням прав і повноважень, передбачених статтею 10 і 12 Закону України "Про запобігання корупції".

СЛАВИЦЬКА А.К. Тобто порядок проведення перевірки декларацій ви визначили окремим порядком і заюстували, а порядок здійснення моніторингу ви не визначили і не заюстували, і вважаєте, що це правильно? О'кей.

НОВІКОВ О.Ф. Порядок перевірки декларацій визначила пані Корчак ще, а ми вносили до нього зміни. А моніторинг способу життя до мого призначення в Україні взагалі не проводився, хоча існував законодавстві з 2015 року.

СЛАВИЦЬКА А.К. Да, я знаю, що була там історія спроб цей порядок затвердити.

НОВІКОВ О.Ф. Так само як не декларувалися особи, які займають посади, пов'язані з роботою з державною таємницею. Це десь приблизно 40 тисяч громадян, які мали декларуватись з 2015 року і не декларувались. Я затвердив у 2020 році порядки - і вони почали декларуватися.

СЛАВИЦЬКА А.К. І ще, користуючись нагодою, таке питання. А як взагалі по процедурі? От завершується повна перевірка, якщо вона позитивна, завершується для декларанта добре; якщо є підстави вважати, що він недостовірно задекларував майно на обсяг, що підпадає під відповідальність, як

в подальшому? Ви безпосередньо направляєте в Національне антикорупційне бюро, чи Генеральному прокурору, чи вони забирають?

Я просто теж трошки аналізую вашу практику і читаю висновки НАЗК за результатами перевірки, і бачу, що по колегам-депутатам якось воно по-різному. По комусь в публічній площині ми бачимо певні результати, по комусь – ні. Як взагалі після того, як негативний висновок, умовно кажучи, як процедурно далі це все оформляється? Можете відповісти?

НОВІКОВ О.Ф. Відповідно до вимог статті 216 Кримінального процесуального кодексу, направляємо за підслідністю відповідні матеріали. Оскільки по народному депутату реєструється кримінальне провадження тільки Генеральним прокурором, то за моїм підписом відповідні матеріали направляються Генеральному прокурору.

СЛАВИЦЬКА А.К. І там вже далі прокурор вносить, якщо вносить?

НОВІКОВ О.Ф. Так.

СЛАВИЦЬКА А.К. Зрозуміло. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

Ще по питанням декларування за воєнний час є питання до Голови НАЗК? Немає, колеги?

Я дозволю собі підсумувати. Я не почула за час нашого обговорення жодного питання, яке би ставило під сумнів в принципі можливість подати декларацію за період воєнного часу, наголошую, за період воєнного часу, зараз можуть виникати об'єктивні питання з доступом декларантів до інформації з реєстрів, після завершення воєнного часу ніяких обмежень на доступ на інформацію з реєстрів не буде.

Ми почули дуже важливу річ, і я вітаю, що НАЗК нарешті це зробило, а саме можливість заповнення нової декларації на основі чернетки із попередньої

декларації, куди переноситься вся інформація, в тому числі оці всі реєстрові, кадастрові номери, точні площі і так далі. Це попередньо треба було робити вручну, тепер, якщо ця інформація в реєстрі зберігається і доступна, то величезна частина проблеми знімається.

Ми також почули від міністра юстиції про нескладну, якщо я правильно зрозуміла, процедуру виключення із реєстрів майна втраченого як, власне, такого, що перестало фізично існувати.

Не бачу, знову ж таки повторюся, не почули ми в нашому обговоренні ніяких питань, які би унеможливили в принципі подання декларації. Разом із тим, Олександр, я фіксую для себе, і думаю, що члени комітету також фіксують, що деякі речі мають бути врегульовані на рівні роз'яснень НАЗК, як-то питання неможливості вказати певну інформацію у зв'язку з відсутністю правовстановлюючих документів, там має бути якась галочка "не застосовується" або "інформація відсутня". Це треба пропрацювати, але знову ж таки це не потребує, поправте мене, якщо я помиляюся, змін до закону.

І ми також проговорили, що має бути зафіксоване на рівні роз'яснень НАЗК питання, пов'язане із вказанням вартості об'єкта нерухомості у випадку, якщо існує ціна угоди і існує відмінна від ціни угоди оцінка БТІ, тут варто зафіксувати, що всі ці оцінки БТІ не є оцінкою майна і не є навіть наближені до ринкової вартості, бо вони таким і не є.

Колеги, ще якісь питання, які я пропустила, підсумовуючи нашу дискусію?

_____. Немає.

ГОЛОВУЮЧА. По вашим питанням, можливо, щось? Ні? Ну, колеги, оскільки ніхто мене не поправив, я сподіваюся, що я коректно підсумувала дискусію.

Пане Олександр, ще якісь питання, які би ви радили нам зараз врегулювати на рівні закону?

НОВІКОВ О.Ф. Я б дуже просив той закон, який поданий членам авторів, здається, комітету і стосується відсутності необхідності декларування допомоги, які є внутрішньо переміщені, зовнішньо переміщені особи, отримають надання можливості працювати особам, які є декларантами, але при цьому перебувають в просторі. Цей закон важливий з точки зору того, щоб ми штучно не приводили осіб, які перебувають в складних життєвих умовах через бойові дії, під відповідальність щодо Кодексу про адміністративні правопорушення, або Кримінального. Прошу врегулювати це на рівні закону. Я знаю, законопроект вже є до другого читання, там подані правки. Тому що без нього, на жаль... У нас вже йдуть звернення, дуже багато, десятки звернень, чи не сотні. Ми давали роз'яснення, казали, що НАЗК ініціює це питання, тому будемо дуже вдячні шановному комітету, якщо можливо, швидше прийняти такий закон, який би врегулював ці питання.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

І тут уточню. Я правильно розумію, що якщо зараз до НАЗК надходить звернення щодо, наприклад, обставин можливого отримання декларантом необґрунтованого подарунку, то оця процедура перевірки наявності складу правопорушення, пов'язаного з отриманням подарунку, вона ж не є ні перевіркою, нічим, ніщо на рівні закону не зупиняє НАЗК від того, щоб рухатися по цьому зверненню, ініціювати притягнення людини до відповідальності вже зараз, незалежно від періоду подання декларації?

НОВІКОВ О.Ф. Саме так, тому я дуже прошу прийняти цей законопроект, шановні колеги. І дуже дякую за те, що... ми просто випустили це з уваги, зробити окреме роз'яснення щодо декларування у період воєнного стану.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу ще раз зробити окреме роз'яснення...

НОВІКОВ О.Ф. По питанням, пов'язаним з декларуванням майна, яке знищено, дякую за це, ми окремо підготуємо його, ми якось випустили це з уваги.

ГОЛОВУЮЧА. Тут я була би дуже вдячна, якби ви також залучали, або принаймні інформували, комітет про цю роботу, бо ми просто перші люди, окрім, можливо, вашої гарячої лінії, ми перші люди, які отримують це питання від місцевого самоврядування, від місцевих чиновників, дуже-дуже багато цих питань.

НОВІКОВ О.Ф. Ми чому ще його не випустили, тому що дуже чекаємо цього законопроекту, який має врегулювати питання: подарунок – не подарунок, можливості конфлікту інтересів, цих всіх, і що декларувати, і не декларувати в декларації.

ГОЛОВУЮЧА. Гаразд, це зрозуміло.

Колеги, ще якісь питання?

Тоді, колеги, на цьому ми вичерпали наш порядок денний. Дякуємо дуже Голові НАЗК і міністру юстиції. Якщо немає додаткових питань для обговорення чи організаційних питань, які ми не можемо в робочому режимі погодити, тоді можемо закривати засідання комітету. Да, колеги?

_____. Да, дякую.

_____. Дуже дякуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги. Тоді до зустрічі на наступному тижні, час погодимо в робочому режимі. Дякую.